

Πατρο-Κοσμάς - Οι διδαχές του (II)

/ [Πεμπτουσία](#)

[kosmas_mesa_4](#)

Ως τελευταία υποθήκη των θρησκευτικών ιδεών του ο Κοσμάς ζητούσε από τους Χριστιανούς να βαπτίζουν τα παιδιά τους, που σε πολλές επαρχίες τ' άφηναν αβάπτιστα, επί αιώνες. Επιμένει στη βάπτιση κι επειδή δεν υπήρχαν κολυμβήθρες, στα βορινά ιδίως μέρη, παρακαλεί κι ικετεύει τους κατοίκους και τους πλούσιους ν' αγοράσουν και να προσφέρουν στις μικρές κοινότητες κολυμβήθρες, για να βαπτίζονται τα παιδιά. Θεωρούσε το βάπτισμα και την εξόδιο τελετή, που κι αυτή σε πολλά μέρη δε γινόταν, ως τις κατ' εξοχήν πράξεις, που δείχνουν την πίστη των ανθρώπων. Με πόση στοργή, με πόση τέχνη και καλοσύνη δεν προστάζει να βαπτίζουν τα παιδιά!

«Καλύτερα, αδελφέ μου, να θανατώσεις εκατό ανθρώπους, παρά ν' αφήσεις ένα παιδί αβάπτιστο να πεθάνει. Και αν τύχει ανάγκη και δεν πρόφθασε ο παπάς, ας το βαπτίσει όποιος τύχει, ο πατέρας, η μητέρα, αδελφός, γείτονας, η μαμή. Βάλε αρκετό νερό και λάδι, σταύρωσέ το και βάπτισέ το. Πες: «Βαπτίζεται ο δούλος του Θεού». Μα έτυχε και δεν έχεις νερό, πάρε τρεις φούχτες χώμα και ρίξ' το στο κεφάλι και πες όπως και πριν. Έτυχε πάλι και δεν έχεις και χώμα, βάπτισέ το στον αέρα. Άγιοι ιερείς, πρέπει να κάνετε κολυμβήθρες μεγάλες στις εκκλησίες, για να μπορεί να μπαίνει όλο το σώμα του παιδιού μέσα... Και να εξετάζετε, αδελφοί μου, όποια εκκλησία δεν έχει κολυμβήθρα, να κάνετε και να βαπτίζετε χιλιάδες παιδιά, για να έχετε περισσότερο μισθό στην ψυχή σας».

Ο βιογράφος του γράφει: «Κατάφερε να πείσει τους πλουσίους και αγόρασαν περισσότερες από τέσσαρις χιλιάδες κολυμβήθρες, μεγάλες χαλκωματένιες και τις αφιέρωσε στις εκκλησίες, για να βαπτίζονται καθώς πρέπει τα παιδιά των χριστιανών».

Κηρύσσει την κοινωνική δικαιοσύνη στην κατανομή των βαρών, την πειθαρχία στις ηθικές αρχές του Ευαγγελίου, την ισότητα των δικαιωμάτων, τον σεβασμό, τη φιλανθρωπία, την ολιγάρκεια, την κατάργηση της πολυτέλειας, την ίδρυση νοσοκομείων, την περίθαλψη των φτωχών και τη μόρφωση της κοινωνίας με την

ίδρυση ελληνικών σχολείων. Είναι ο πρώτος που με φανατισμό σύστησε την αργία της Κυριακής και την κατόρθωσε μάλιστα στους χρόνους του. Είναι ο πρώτος που μίλησε για τη γυναίκα, που μεταχειρίζονταν τότε όπως τα ζώα και ζήτησε την ανύψωση και την ισότητα των δικαιωμάτων της με τον άνδρα. Είναι ο πρώτος που συμβούλευσε την κατάπαυση της φριχτής ληστείας. Πλέκει το εγκώμιο των τίμιων δουλευτάδων, όλων γενικώς των κλάδων και ιδίως των φτωχών, που αποτελούν τους στύλους της κοινωνίας. Υμνεί την αξία του συζυγικού βίου, που βασίζεται στον σεβασμό, στη συνεννόηση και στην αληθινή αγάπη. Τονίζει όσο κανείς άλλος την εγκράτεια, που δείχνει τον πραγματικό άνθρωπο και τον ξεχωρίζει από το ζώο. Επιμένει στην περίθαλψη των φτωχών παιδιών, που πρέπει να φροντίζουμε σαν τα δικά μας. «Όλοι οι άνθρωποι», φωνάζει κάπου, «είναι από έναν πατέρα και από μία μητέρα και διά τούτο είμαστε όλοι αδελφοί, όλοι ίσοι».

Κοσμάς παρουσιάζεται αληθινός απόστολος της ισότητας στη στάση του απέναντι της γυναίκας. Την εποχή του η γυναίκα θεωρούνταν πλάσμα κατώτερο, σαν κάτι

που έπρεπε να δουλεύει για τον άντρα, χωρίς θέληση, χωρίς υπόσταση, κυριολεκτικά σκλάβα του συζύγου της. Πολύ συχνά αναφέρεται στην ανύψωση της γυναίκας και στην εξύμνηση των αρετών της. *«Πρέπει, εσύ άντρα, να μη μεταχειρίζεσαι τη γυναίκα σου σαν σκλάβα, διότι πλάσμα του Θεού είναι κι εκείνη καθώς και συ. Ο Θεός σταυρώθηκε τόσο για σένα, όσον και για εκείνη. Έχετε μίαν πίστη, ένα βάπτισμα, δεν την έχει ο Θεός κατώτερη».*

Image not found or type unknown

Ο Κοσμάς επιμένει στο θέμα της

εργασίας, της τίμιας εργασίας του ανθρώπου, που του δίνει το ψωμί κι όχι ο κληρονομικός ή άδικος πλούτος, που αναγκάζει πολλούς να πιέζουν τους φτωχούς, να τους εκμεταλλεύονται και να τους κατατρέχουν. Για τον ιεροκήρυκα δεν υπάρχει παρά ένας τρόπος ζωής, η εργασία, που μας εξασφαλίζει όχι την πολυτέλεια και τη χλιδή, μα την καθημερινή άνεση του βίου, που μας γεμίζει από χαρά. Χτυπάει τον πλούτο και προπάντων την τοκογλυφία από την οποία ζούσαν πολλοί τότε, χωρίς να δουλεύουν και να κοπιάζουν. Γι' αυτούς ο Κοσμάς είναι αμείλικτος και κηρύσσει την κατάργηση των τόκων, που θεωρούσε σα μέσο διαφθοράς, αδικίας και καταπίεσης. Θεωρεί δυστυχείς όλους εκείνους που δεν κερδίζουν το ψωμί τους και ζουν με παρανομίες και αρπαγές. *«Να χαίρεστε όσοι βγάζετε το ψωμί σας με τον κόπο σας, διότι εκείνο είναι ευλογημένο και αν θέλεις δώσε και λίγο στον φτωχό. Με εκείνο αγοράζεις τον παράδεισο».*

Ο Κοσμάς, που με τόση δύναμη μίλησε για τη χαρά της εργασίας, δεν ήταν δυνατόν παρά να κηρύξει και την ξεκούραση και την αργία των ανθρώπων, που κέρδιζαν το ψωμί τους με τον ιδρώτα τους. Για τούτο είναι ο πρώτος που με φανατισμό επέμενε στην καθιέρωση της Κυριακής αργίας, καθώς και των άλλων

γιορτών του χρόνου, για να πηγαίνει ο εργαζόμενος λαός στην εκκλησιά, να παίρνει χριστιανική αγωγή και ν' αναπαύεται. Προτρέπει να μην εργάζονται την Κυριακή, να μην πηγαίνουν μήτε στις πιο αναγκαίες εργασίες και να μην ασχολούνται με οικονομικές δοσοληψίες. Τόσος είναι ο φανατισμός που μιλούσε, ώστε ο κυριότερος λόγος του μαρτυρικού του θανάτου υπήρξε η καθιέρωση της Κυριακής αργίας, που έβλαψε τους Εβραίους, γιατί μετέφερε τα παζάρια από την Κυριακή στο Σάββατο.

«Την αγία Κυριακή να ησυχάζουμε και να ασχολούμαστε με τα πνευματικά· δηλαδή από την αυγή να πηγαίνουμε στην εκκλησία, να ακούμε τα αναγνώσματα, το Άγιο Ευαγγέλιο, όπου ο Χριστός μας λέει τι πρέπει να κάνουμε. Να σκεφτόμαστε την ψυχή μας... να ντυνόμαστε με ρούχα απλά και να τρώμε αρκετά, να μην λέμε πολλά και άχρηστα λόγια, αλλά να φροντίζουμε να στολίζουμε την ψυχή μας με όμορφες κουβέντες. Όταν κάθε μας συνήθεια οδηγείται από τα λόγια του Χριστού, κάνουμε την ψυχή μας νύμφη του Χριστού. Να μην ξεφαντώνουμε αυτή τη μέρα... τον καιρό της μέρας να τον περνάμε με ψυχωφελή έργα και όχι να μεθάμε με κρασί, επειδή η Κυριακή είναι χαρμόσυνη. Αυτή τη μέρα να μην εμπορευόμαστε, επειδή έτσι βάζουμε φωτιά στο σπίτι μας».

[Άκουσε την αφήγηση της ιστορίας](#)

%kosmasaitolos4d%